Dr. Rudolf Teltšík:

Práva a povinnosti států, členů Mezinárodní organisace práce.

Úvodem.

Literatura, jež zabývá se historickou a sociologickou stránkou mezinárodního práva práce, je četná; málo je však děl, jež se zabývají jeho právní stránkou. Sotva jest jich více, než ona, jež citujeme v poznámkách této naší studie. Z těchto právnických děl trpí některá jistou vadou, jež není řídká u spisů právnických i spisů z jiných oborů tak zv. duševních věd, vadou malé pozornosti věnované metodě, jíž nutno použíti.

Je tedy prvním požadavkem, aby autor byl si vědom, jakého vědeckého účelu chce svojí prací dosíci, a aby pak zvolil přiměřenou metodu.

Účel našeho článku je čistě teoretický. Necháme proto stranou veškeré úvahy historické, sociologické a politické, a budeme považovati za svůj úkol: popsání, klasifikaci a vypracování karakteristických zásad jistého oddílu mezinárodního práva práce, a nechceme tohoto úkolu dosíci než metodou, vlastní takovému badání.[1])

*

Státy, členové Mezinárodní organisace práce, převzaly na sebe částí XIII. mírových smluv značně povinností a přiznaly si různá práva. Důležitou část těchto práv a povinností tvoří ona, jež vyplývají z jistých rozhodnutí Mezinárodních konferencí práce. Jaká jsou to rozhodnutí?

V XIII. části mluví se o »návrhu konvencí«, vyjma články 405, 406, 408, 409, 411, 421 a 423, kde užito výrazu »konvence«, a sice v případech, kdy jedná se o »návrhu konvence« ratifikovaném. Článek 407 mluví »o úmluvě zvláštní«, a články 405 a 416 o »rekomandacích«. Budeme tedy musiti vzíti v úvahu tři formy usnesení Mezinárodních konferencí práce: návrhy konvence (případně konvence); konvence zvláštní a rekomandace.

Třeba však ještě upozorniti na jiný problém. Článek 405, odst. 9. rozlišuje jisté státy federativní a státy ostatní, a stanoví, že jde-li o stát federativní, jenž nemá plné pravomoci sjednati úmluvy o otázkách práce, má jeho vláda právo považovati návrh konvence, na nějž se omezení vztahuje, za pouhou rekomandaci a použije se v tomto případě ustanovení článku 405 ohledně rekomandací.

---

[1]) Obšírněji pojednali jsme o problému methody v »Sociální Revui« číslo 6, ročník VI.

Vidíme tedy, že takovýto federativní stát[2]) může se zavázati:

1. mezinárodní konvencí práce;
2. rekomandací, jež jest jí jen pro dotyčný federativní stát dle článku 405, odstavec 9.;
3. rekomandací vlastní;
4. zvláštní konvencí.

Ohledně práv a povinností není rozdílu mezi ujednáními uvedenými pod čísly 2 a 3.

A. Povinnosti, vyplývající z konvencí.

Studujeme nejdříve povinnosti států, členů M. O. P., vyplývající z ustanovení části XIII., ohledně návrhů konvencí resp. konvencí.

Zprvu není těch povinností více, než ony dvě uvedené v článku 412 a článku 405.

Dle článku 412, odstavec 2., byly státy-členové povinni o z n a č i t i během 6 měsíců po vejití v platnost mírové smlouvy versailleské, resp. ostatních smluv mírových, 3 o s o b y kompetentní v otázkách průmyslových (jednu za zaměstnavatele, jednu za zaměstnance a třetí nezávislou od obou). Soubor těchto osob tvoří seznam, z něhož se vybírají členové vyšetřujících komisí, zřízených dle článků 412 a 420.[3])

Dle článku 405, odstavec 5., musejí státy-členové M. O. P. p ř e d l o ž i t i ve lhůtě jednoho roku (anebo za mimořádných okolností nejdéle do 18 měsíců) od skončení zasedání Konference návrhy úmluvy k o m p e t e n t n í m č i n i t e l ů m, aby byly uzákoněny nebo jinak uvedeny v platnost.[4]) Nedají-li kompetentní činitelé souhlasu, nemá stát-člen žádného dalšího závazku. Nemusí tedy ani podati zprávu Mezinárodnímu úřadu práce nebo generálnímu sekretáři Společnosti národů o svém zákroku, jenž zůstal bezvýsledný.[5])

Byl-li však návrh úmluvy schválen kompetentním činitelem, nadchází celá řada závazků:

a) Stát-člen má s d ě l i t i nejdříve svou r a t i f i k a c i generálnímu sekretáři Společnosti národů (článek 405, odst. 7.);

---

[2]) Je to na př.: Australie, Kanada; n e Německo. Dějinné odůvodnění tohoto lišení náchází se v: P r o c è s-v e r b a u x d e l a C o n f é r e n c e d e l a P a i x, uveřejných v Bulletin officiel du Bureau international du travail, Vol. I, passim a zvláště str. 177—183.

[3]) Viz onen seznam v »Protokolech Mez. konference práce 1921«, Svazek II., str. 946—949 (zpráva ředitele M. Ú. P.).

[4]) O významu tohoto ustanovení viz: J u s t i n G o d a r t: L e s c l a u s e s d u t r a v a i l d a n s l e t r a i t é d e V e r s a i l l e s, Paris 1920, str. 166.

[5]) Užší výklad má: M. G u e r r e a u: L ' o r g a n i s a t i o n p e r m a n e n t e d u T r a v a i l, Paris 1923, str. 362; M a x D r e c h s e l: L e t r a i t é d e V e r s a i l l e s e t l e m é c a n i s m e d e s c o n v e n t i o n s i n t e r n a t i o n a l e s d u t r a v a i l. (Bruxelles 1926, str. 147.)

b) má učiniti nutná opatření, aby uvedl ve skutek ustanovení dotyčné úmluvy (čl. 405, odst. 7.) s tím omezením, že ochrana již poskytnutá vlastním zákonodárstvím dělníkům, o něž jde v ratifikované konvenci, nebude umenšena (článek 405, odstavec 11.).[6])

Ustanovení ratifikovaných konvencí musí býti provedena i v koloniích, državách a těch protektorátech, které se nespravují úplně samy (čl. 421). Zde závisí provedení ratifikované konvence od rozhodnutí vlády státu-člena. Provedení může se státi beze změny nebo se změnami nutnými následkem místních poměrů; stát může však rozhodnouti, že dotyčnou ratifikovanou konvenci v uvedených územích neprovede. Nemá pak jiné povinnosti, než oznámiti Mezinárodnímu úřadu práce své rozhodnutí, aniž by musel udati důvody (čl. 421, odst. 2.).

c) Dle čl. 406 stát, jenž ratifikoval konvenci, jest jí »zavázán«. Jaký je právní výklad výrazu »zavázán«? Odpověď je dána článkem 408 a násl.:

Dle čl. 408 státy, jež ratifikovaly konvenci, jsou povinny předložiti Mezinárodnímu úřadu práce ročně zprávu o opatřeních, jež učinily za účelem provedení své úmluvy. Zpráva musí býti redigována ve formě předepsané Správní radou M. Ú. P. a musí obsahovati minimum údajů, stanovené Správní radou; resumé každé zprávy předkládá se nejbližší Konferenci. Ustanovení článku 408 tvoří přechodný stupeň, vedoucí ku systému sankcí, stanovených v článcích 409 až 420.

d) Povinnosti státu jsou dle tohoto systému sankcí následující: Ohledně reklamací: 1. Stát, proti němuž některá odborová organisace dělnická nebo zaměstnavatelská podala reklamaci u Mezinár. úřadu práce, že nezabezpečil uspokojivým způsobem provedení úmluvy, k níž přistoupil, musí učiniti na vyzvání Správní rady M. Ú. P. uspokojivé prohlášení ohledně oné reklamace v přiměřené lhůtě (čl. 409 a 410).

2. Neučinil-li toho prohlášení v přiměřené lhůtě, nebo nezdá-li se prohlášení Správní radě uspokojujícím, dotčená vláda musí trpěti, jestliže Správní rada uveřejní reklamaci a po případě i odpověď dotčené vlády (čl. 410).

Ohledně stížnosti: 3. Stát-člen, proti němuž jiný stát-člen podal u Mezinár. úřadu práce stížnost, dle níž nepostaral se o uspokojivé provedení konvence ratifikované oběma státy, jakož i stát-člen, proti němuž podobná stížnost byla podána z povinnosti úřední Správní radou M. Ú. P. nebo delegátem na konfe-

---

[6]) Takto si vykládáme poněkud nejasné ustanovení jedenáctého odstavce článku 405: »... Il ne sera demandé à aucun des membre... de diminuer la protection...« atd. Viz též: Justin Godart, op. cit. str. 166. E. Mahaim: L'organisation permanente du travail (str. 150 v »Recueil des cours de l'Académie de droit international«, Paris 1925); M. Guerreau, op. cit. str. 364.

renci, má podati na vyzvání Správní rady uspokojivou odpověď v přiměřené lhůtě (čl. 411).

4. Onen stát musí trpěti, jestliže Správní rada dá popud k ustavení se vyšetřující komise, jež bude míti úkolem zkoumati a podati zprávu o stížnosti uvedené pod 3 (čl. 411).

5. Onen stát musí dáti k disposici vyšetřující komisi všecky údaje, jimiž disponuje ohledně stížnosti. Tuto povinnost mají ostatně všechny státy-členové, ať na stížnosti mají přímý zájem nebo nemají (čl. 413).

6. Onen stát musí trpěti, jestliže generální sekretář Společnosti národů doručí zprávu vyšetřovací komise každé interesované vládě a zařídí její uveřejnění (čl. 415).

7. Každá interesovaná vláda musí ve lhůtě jednoho měsíce sděliti generálnímu sekretáři Společnosti národů, zda přijímá či nepřijímá doporučení, obsažená ve zprávě vyšetřovací komise, a když nepřijímá, zda žádá, aby spor byl vznesen na Stálý dvůr mezinárodní spravedlnosti (čl. 415).

8. Stát uznaný viným musí vyhověti v dané lhůtě doporučením, jež se nacházejí ve správě vyšetřující komise (čl. 414), případně potvrzených nebo pozměněných Stálým dvorem mezinárodní spravedlnosti (čl. 418).

9. Stát uznaný viným, jež nevyhověl doporučením uvedeným pod 8., musí trpěti, jestliže kterýkoliv stát-člen proti němu zakročí hospodářskými sankcemi, jež byly prohlášeny za přípustné ve zprávě komise nebo rozhodnutí Stálého dvora (čl. 419).

O h l e d n ě u d á n í[7]): 10. Stát-člen, jenž neučinil ohledně návrhu konvence opatření uvedená v čl. 405, a jenž byl jiným státem-členem udán Stálému dvoru mezinárodní spravedlnosti, musí podrobiti se rozhodnutí dotyčného dvora (čl. 416, 417, 419).

11. Nepodrobí-li se rozhodnutí uvedenému pod č. 10, musí trpěti, jestliže kterýkoli jiný stát-člen použije proti němu hospodářských sankcí, uvedených Stálým dvorem (čl. 419).

*

Tažme se nyní, které z uvedených povinností v z t a h u j í s e n a v š e c k y s t á t y-členy Mezinárodní organisace práce, a které vztahují se pouze na ony státy-členy, jež ratifikovaly konvence.

N a v š e c h n y státy-členy, bez rozdílu, zda ratifikovaly konvence, vztahuje se povinnost uvedená:

v čl. 412, odst. 2. (označení 3 kompetentních osob pro seznam členů vyšetřovací komise);

v článku 405, odst. 5. (předložiti návrh úmluvy do 12 (18) měsíců příslušným činitelům);

v článku 413 (sdělení údajů vyšetřující komisi).

---

[7]) Užíváme zde výrazu »udání« dle M a h a i m a, op. cit. str. 156, jenž užívá termínu »dénonciation«.

Všechny ostatní z uvedených povinností vztahují se jen na státy, jež ratifikovaly dotyčnou konvenci.

Tažme se dále, které z povinností shora seznamenaných jsou opatřeny sankcí a které ne. Odpověď je, že bez sankce jsou povinnost článku 412, odst. 2. (označení kompetentních osob pro seznam členů vyšetřovací komise) a článku 413 (sdělení údajů vyšetřující komisi). — Pokusme se nyní seřaditi všechny seznamenané povinnosti dle jich — juristického — významu. Není pochyby, že ústředním bodem XIII. dílu je článek 405, pokud stanoví modality vzniku návrhů konvence na konferenci a pokud stipuluje povinnost předložiti je v určité lhůtě kompetentním místům, aby byly ratifikovány a provedeny. Okolo tohoto jaksi krystalisačního bodu kupí se ostatní ustanovení XIII. části mírových smluv, takže lze říci, že články, předcházející článku 405, směřují a vyvrcholují v onom článku, a ty, jež mu následují, odvozují se z něj.

*

B. **Práva vyplývající z konvencí.**

Zjistivše povinnosti, tažme se nyní po právech, vyplývajících pro státy-členy Mezinárodní organisace práce, z ustanovení XIII. části, týkajících se návrhů konvencí resp. konvencí. Musíme rozlišovati:

1. Skupina práv, patřících každému z oněch států, i když neratifikoval dotyčnou konvenci:

a) podle čl. 416 má každý stát-člen[8]) právo učiniti udání (viz poznámku 7) u Stálého dvora mezinárodní spravedlnosti v případě, že by některý stát-člen neplnil závazky článku 405 ohledně návrhu konvence;

b) dle článku 419 může[9]) každý stát-člen použíti hospodářských sankcí, označených vyšetřovací komisí (čl. 414, odst. 2.), resp. Stálým dvorem mezinárodní spravedlnosti (čl. 418 a 419) oproti státu-členu, jenž nepodrobí se v dané lhůtě odporučením eventuelně obsaženým ve zprávě vyšetřovací komise nebo v rozhodnutí Stálého dvora.

2. Druhá skupina práv sestává z práv patřících státům, jež ratifikovaly dotyčnou konvenci:

a) Článek 411, odst. 1., dává státu-členu právo podati stížnost u Mezinárodního úřadu práce proti jinému státu-členu, jenž dle jeho názoru nepostaral se o dostatečné provedení konvence, ratifikované oběma státy;

---

[8]) Stejně: Stein: Die internationale Arbeitsorganisation. (Wien 1923.) Str. 39, pozn. 5; Mahaim, op. cit. str. 156; Drechsel, op. cit. str. 161—162 činí reservu.

[9]) Stejně: Guerreau, op. cit. str. 518; Stein, op. cit. str. 40, pozn. 5; Godart, op. cit. str. 177, nazývá toto právo »individuelní a fakultativní«.

b) týž článek 411, poslední odstavec, dává obviněnému státu, jenž nemá svého zástupce ve Správní radě M. Ú. P., právo jmenovati svého delegáta, jenž by se zúčastnil jednání (ne hlasování)[10]) Správní rady ohledně otázky, vzniklé aplikací článků 410 nebo 411;

c) dle čl. 414, odst. 1., má stěžující si stát (čl. 411) právo, aby se vyhovělo jeho stížnosti;

d) dle čl. 415 má každý interesovaný stát právo (ve lhůtě jednoho měsíce) odmítnouti doporučení, obsažená ve zprávě vyšetřovací komise (čl. 414) a žádati generálního sekretáře Společnosti národů, aby spor (čl. 411) byl vznesen na Stálý dvůr mezinárodní spravedlnosti.

3. Třetí skupinu práv tvoří práva států-členů, jež mají svého zástupce ve Správní radě M. Ú. P.:

a) Tyto státy mají právo zúčastniti se porad a rozhodování Správní rady, jedná-li se o to, stanoviti formu a podrobnosti ročních zpráv, jež podávati mají Mezinárodnímu úřadu práce státy ohledně svých opatření o provedení konvencí, jež ratifikovaly (čl. 408);

b) dle čl. 409 mají ony státy právo zúčastniti se porad a rozhodování Správní rady, jedná-li se o to, předati obviněné vládě reklamaci, podanou u Mezinár. úřadu práce odborovou organisací dělnickou nebo zaměstnavatelskou proti státu-členu, jenž nepostaral se o dostatečné provedení ratifikované konvence, a vyzvati onen stát, aby učinil o věci vhodné prohlášení;

c) dle čl. 410 mají státy, jež mají zástupce ve Správní radě, právo zúčastniti se porad a rozhodování Správní rady, jedná-li se o to uveřejniti reklamaci, o níž mluví čl. 409, a případně podanou odpověď;

d) čl. 411 dává státům zastoupeným ve Správní radě více práv[11]), jedná-li se o stížnosti, podané u Mezinár. úřadu práce státem-členem proti jinému státu-členu, jenž dle jeho názoru nepostaral se o dostatečné provedení konvence, ratifikované oběma státy: Správní rada rozhodne, je-li vhodnější nevyhověti stížnosti, nebo předati ji obviněné vládě a vyzvati ji, aby o věci učinila vhodné prohlášení, nebo dáti ihned popud ku ustavení vyšetřující komise, jež by zkoumala nadhozenou otázku a podala o tom zprávu. Opět je to Správní rada, jež rozhodne, zdali odpověď obviněného státu je dostatečná, nebo je-li vhodno dáti popud k ustavení komise pro prozkoumání stížnosti a podání zprávy o tom. Taktéž rozhodne Správní rada, zda na základě stížnosti delegáta na konferenci má zahájiti se sankční řízení, a last but not least, je to opět Správní rada, jež rozhodne o zahájení

---

[10]) Viz Stein, op. cit. str. 34, pozn. 15; odchylně Eckardt-Kuttig: Das internazionale Arbeitsrecht im Friedensvertrage. (Berlin 1922.) Str. 72.

[11]) Srovnej u Steina op. cit. str. 33, pozn. 9, 10 a 12.

z úřední moci sankčního řízení proti státu, jenž neprovádí ratifikované konvence;

e) Dle čl. 412 má Správní rada právo ověřiti kvalifikaci osob kompetentních v otázkách pracovních (jedna zastupující zaměstnavatele, druhá zaměstnance a třetí neodvislá), označených státy-členy, aby zapsány byly do listiny, z níž vybírají se členové vyšetřovací komise. Je to opět správní rada, jež má právo odmítnouti zápis v listinu oněch osob, jichž kvalifikace neodpovídá hořejším předpisům. Správní rada má též právo požádati generálního sekretáře Společnosti národů, aby určil tři osoby, vybrané po jedné ze tří kategorií uvedené listiny, by tvořily vyšetřovací komisi, a aby z nich označil jednu za předsedu oné komise.

Tažme se, zda práva, vytčená v bodu 3., a—e, přináležejí všem státům, zastoupeným ve Správní radě, to jest i státům, jež neratifikovaly dotyčné konvence? Mírové smlouvy neučinily žádného omezení v této věci, a domníváme se proto, že nesmíme ona práva upříti i státům, jež neratifikovaly.

4. a 5. Poslední dvě skupiny zvláštních a doplňujících práv, vyplývajících z mezinárodních konvencí práce, jsou utvořeny z práv států-členů, jež budou zastoupeny[12]) ve vyšetřovací komisi, ustavené dle čl. 412, resp. čl. 420:

a) Dle článku 414 zkoumají členové vyšetřovací komise (zřízené podle čl. 412) otázku, o níž mluví stížnost, podaná dle čl. 411 a přikázaná jí Správní radou M. Ú. P., zhotoví zprávu a formulují doporučení o opatřeních, jež třeba učiniti, aby se vyhovělo stěžující si vládě, a případně označí hospodářské sankce, jichž třeba je použíti proti vládě uznané vinou;

b) vyšetřovací komise, zřízená dle čl. 420, na žádost vlády uznané vinou, jež tvrdí, že učinila nutná opatření, by vyhověla doporučením vyšetřovací komise nebo doporučením, obsaženým v rozhodnutí Stálého dvora mezinárodní spravedlnosti, ověří správnost onoho tvrzení a sestaví o tom zprávu. Dle této zprávy budou sankční opatření, učiněná proti státu uznanému viným, zrušena nebo ne.

Tažme se opět, zda státy, jež neratifikovaly dotyčnou konvenci, mohou býti zastoupeny v komisi článku 412 resp. článku 420? Mírové smlouvy nečiní zde žádné výhrady, a proto myslíme, že třeba je odpověděti kladně.

C. Zvláštní konvence.

O zvláštních konvencích mluví čl. 407 mírové smlouvy, ustanovuje, že každý návrh[13]) konvence, který nedosáhl

---

[12]) Členové Správní rady nemohou býti členy vyšetřovací komise dle názoru Eckardt-Kuttiga: op. cit. str. 74 a 84, i Steina, op. cit. str. 35, pozn. 9. Mírová smlouva nečiní však této reservy.

[13]) Francouzský text praví: »Tout projet qui . . .«, anglický text je: »if any convention . . .«. Znění obou textů je nepřesné.

v konečném hlasování o celku návrhu dvoutřetinové většiny hlasů odevzdaných přítomnými členy, může býti předmětem zvláštní úmluvy mezi těmi členy Mezinár. organisace práce, kteří si toho přejí. Každá taková zvláštní úmluva musí býti oznámena příslušnými vládami generálnímu sekretáři Společnosti národů, který ji dá zapsati.

Zkoumajíce tento text, seznáme jeho nepatrný význam pro naši studii. Zvláštní konvence nedává státům-členům žádných p o v i n n o s t í, než ono oznámení generálnímu sekretáři S. N., dle zásady veřejnosti mezinárodních závazků, prohlášené článkem 18 Úmluvy o Společnosti národů. Toto oznámení nedává státům-členům žádných p r á v.[14])

D. Práva a povinnosti vyplývající z rekomandací.

Důležitou skupinu rozhodnutí Mezinárodní konference práce tvoří r e k o m a n d a c e. Vyplývají z nich 1. pro v š e c h n y státy-členy následující p o v i n n o s t i:

a) Každý stát-člen musí p ř e d l o ž i t i do 12 (resp. 18) měsíců od skončení zasedání Konference rekomandaci kompetentnímu místu, aby byla uzákoněna, případně aby učiněna byla jiná přiměřená opatření (čl. 405, odst. 5.);[15])

b) Dle čl. 416 podléhá stát-člen, jenž nepředložil do roka, resp. do 18 měsíců, rekomandaci kompetentnímu místu, aby byla uzákoněna případně učiněna opatření jiného rázu, s a n k c í m, a musí trpěti, když kterýkoliv jiný stát-člen ho udá Stálému dvoru mezinárodní spravedlnosti, jehož rozhodnutí je neodvolatelné (čl. 417). Jestliže stát uznaný viným nepodrobí se v dané lhůtě odporučením, obsaženým v rozhodnutí Dvora, může každý stát-člen zakročiti proti němu hospodářskými sankcemi, označenými v rozhodnutí Stálého dvora (čl. 419);

c) 1. prohlásí-li zpráva vyšetřovací komise, sestavené dle čl. 420, že viný stát podnikl nutné kroky, by napravil svoji vinu, jsou vlády, jež podnikly proti němu hospodářské sankce, povinny je o d v o l a t i.

2. Pro státy, jež vyhověly rekomandaci: byla-li učiněna opatření ku vyhovění rekomandaci, jsou státy-členové povinni uvědomiti o nich generálního sekretáře Společnosti národů (čl. 405, odst. 6.). Rozsah oněch opatření je omezen předpisem posledního odstavce článku 405,[16]) dle něhož nebude požadováno po žádném státu-členu, aby umenšil následkem vyhovění rekomandaci ochranu, které požívají dotyční pracovníci na základě domácího zákonodárství.

---

[14]) Souhlasně: G u e r r e a u, op. cit. str. 397—398; S t e i n, op. cit. str. 30, pozn. 5. Odchylně: E c k a r d t-K u t t i g: op. cit. str. 68.

[15]) Viz shora pozn. 4.

[16]) Viz shora pozn. 6.

Práva korrelativní uvedeným povinnostem tvoří skupinu práv, jichž požívá každý stát-člen, i když nevyhověl dotyčné rekomandaci. Je to jednak právo, o němž mluví čl. 416, udati Stálému dvoru mezinárodní spravedlnosti každý stát-člena, jenž nepředal kompetentní autoritě rekomandaci ve lhůtě roční (resp. 18měsíční), by byla uzákoněna, nebo aby byla učiněna jiná opatření; jednak právo dané článkem 419 každému státu-členu zakročiti hospodářskými sankcemi proti státu-členu, uznanému viným Stálým dvorem. Dále má stát, o němž prohlásila zpráva vyšetřovací komise, sestavené dle čl. 420, že podnikl kroky ku nápravě viny, právo, aby státy, jež proti němu zakročily hospodářskými sankcemi, je odvolaly.

Obsáhlejší práva mají státy zastoupené ve vyšetřovací komisi, ustavené dle čl. 420, jež má zjistiti pravdivost údajů viného státu, že učinil nutná opatření, aby vyhověl rozhodnutí Stálého dvora, a podat o tom zprávu.

*

Seznamenavše práva a povinnosti států, vyplývající z mezinárodních konvencí a rekomandací práce, považujeme za nutno učiniti ke konci aspoň jeden důležitý postřeh tím, že se pokusíme rozlišiti práva a povinnosti, týkající se mezinárodního zákonodárství práce, od práv a povinností, týkajících se mezinárodní administrace práce.

Do první kategorie patří povinnost článku 405, odst. 5., předložiti do 12, resp. 18 měsíců návrh konvence kompetentním činitelům za účelem jeho uzákonění nebo jinakého uvedení v platnost. Dále patří sem povinnost článku 405, odst. 7., sděliti — dal-li kompetentní činitel svůj souhlas — svoji ratifikaci generálnímu sekretáři Společnosti národů.

Vidíme tedy, že zákonodárný akt mezinárodního práva práce sestává ze tří aktů dílčích, jež jsou: vznik návrhu konvence na Mezinárodní konferenci práce (ohledně tohoto dílčího aktu zákonodárného má XIII. část přesná ustanovení); souhlas kompetentního národního činitele (jeho určení a forma souhlasu nejsou předepsány v XIII. části); tak zv. ratifikace, t. j. sdělení generálnímu sekretáři S. N. o onom souhlasu (ani o tom nemá XIII. část bližších ustanovení).[17])

Všechna ostatní práva a povinnosti, seznamenané v naší studii, patří do kategorie druhé.[18])

---

[17]) V této souvislosti uvádíme studie, uveřejněné Drem R. Křovákem a Drem J. V. Bohuslavem v Bulletin de droit tchécoslovaque (Praha 1926, č. 3).

[18]) Zde upozorňujeme na cenný spis doc. ženevské university Dra L. Hamburgera, Die Theorie von den Subjekten und Mitgliedern der Völkerrechtsordnung und die internationale Arbeitsorganisation.